

Dat is het bedrag waarvoor de geschenken die van de koning ontvangen werden, minder waard waren dan de gegeven geschenken. Van de overblijvende schuld van f 14.548 komt f 4408 voor rekening van de koning en f 10.140 voor die van de phra-klang. De resident moet op voldoening aandringen. Het tin is sinds 1739 van f 29,2,8 [fol. 24] successievelijk gesteld op f 45,4,- het pikol exclusief de onkosten van 10 %. Zo is het tin berekend dat van de koning en de phra-klang ten geschenke werd ontvangen en het sapanhout tegen f 3,8,4 het pikol. Nu is het tin op f 35,- en het sapanhout op f 3,- het pikol gesteld. De geschenken en contrageschenken zullen op die voet berekend worden en dienen in evenwicht te blijven. Hopelijk kunnen deze besluiten de goedkeuring van Heren XVII krijgen. De noodzaak om voor Ceylon twee scheepsladingen rijst in te kopen, bewijst dat een argument voor het behoud van Siam gegrond is.

CHINA EN COCHIN CHINE

De Hoge Regering heeft zich de kritiek op het zenden van de Zuid-Beveland naar China en Cochin Chine, daar die handel slecht is uitgevallen, aangetrokken. Men dacht te handelen in het belang van de Compagnie. De ernstige aanbeveling er voortaan vanaf te zien, [fol. 25] wordt in het oog gehouden.

JAPAN

Doordat de goederen voor Japan die uit Nederland besteld waren, weer te laat kwamen, moesten deze met verliesgevende Bengaalse en andere goederen aangevuld worden. Hoewel het geen gewoonte is, is het zenden van niet-bestelde goederen noodzakelijk om het kapitaal voor de inkoop van de Japanse retouren vol te maken. Daarom wordt er nogmaals ernstig op aangedrongen de goederen uit Nederland voor Japan tijdig te verzenden. Het bevel om niet meer dan twee schepen te zenden, zelfs als er één verloren is gegaan, zal worden opgevolgd. Sinds 1759 zijn er nooit meer dan twee gezonden.

MALAKKA

Hoewel Heren XVII daaraan nog lijken te twijfelen, maken de Engelsen bij het verkopen van oorlogstuig geen onderscheid tussen vriend en vijand. [fol. 26] Daarvan zijn genoeg bewijzen, maar dat helpt weinig. Men doet er het zwijgen toe. Om het onderscheid tussen het Malakse tin in inktkokers en blokken aan te geven, wordt een partij uit Perak, zoals het uit de bovenlanden gegoten in inktkokers komt, met een aparte factuur meegezonden. De verhoging van de inkoopsprijs stimuleerde de verwerving van tin uit de bovenlanden. Dit jaar is 831.420 lb uit Malakka ontvangen, terwijl dit het voorafgaande jaar 480.639 lb was. Om meer voordeel te hebben van de openstelling van de vaart op Siak en Indragiri dan het eisen van tol, stelde het bestuur voor een lastgeld te heffen. Dit is afgewezen om de vaart op Malakka niet nog meer te belemmeren. Om de vaart met minder gevoelige middelen van andere plaatsen in Straat Malakka af te leiden, is op 28 april 1761 [fol. 27], op het voorstel van gouverneur David Boelen in de aparte brief van 6 maart, besloten de vaart van Java naar Siak vast te stellen op drie vaartuigen van Batavia, twee van Java's Oostkust en één van Cheribon, waarvoor, om de handelaars des te meer af te leiden, een zegel van rsd 100 wordt geheven. Over Indragiri is sinds de brief van 15 oktober 1759 niets meer besloten, maar om de vaart op Riau te beperken is, eveneens op voorstel van gouverneur Boelen, in hetzelfde besluit een dubbele tol ingesteld voor alle goederen die op Java's Oostkust of te Cheribon worden aangevoerd uit plaatsen in Straat Malakka buiten het hoofdkantoor Malakka zelf.

SUMATRA'S WESTKUST

De Hoge Regering is het ermee eens dat de Compagnie niet samen met haar dienaren in zout kan handelen. Sinds de vrije vaart bij besluit van 4 december 1759 is gesloten, werd deze handel op 18 en 25 maart 1760 tot een monopolie verklaard. De prijs is bij geheim besluit van 13 april 1761 en in de brief van 25 augustus naar Padang op rsd 55, of 2 taël goud